

INSTITUUT VOOR HET TRANSPORT LANGS DE BINNENWATEREN VZW

STUDIE ACCIJNSPROBLEMATIEK ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN
3^E KWARTAAL 2023

Stijn Vastmans

Gert Vranckx

Inhoud

INHOUD

- Wat zijn accijnzen?
- Wettelijk kader
- Accijnzen en HVO en FAME
- Accijnstarief en schuldenaar
- Vrijstelling
- Rode HVO en FAME
- Toekomst: nieuwe Energy Taxation Directive
- Wat zeggen onze buurlanden (Duitsland, Frankrijk en Nederland)?

WAT ZIJN ACCIJNZEN?

WAT ZIJN ACIJNZEN?

- Een éénmalige federale belasting
 - gestoeld is op, als uitgangspunt, Europese wetgeving,
- Op het binnenlands verbruik (binnen België),
 - een hoeveelheidsbelasting (op volume, €/L; €/KG; €/MWh)
- Enkel op de door de wet opgesomde producten:
 - de Europese (Unie) accijnsgoederen zijn:
 - minerale oliën
 - alcoholhoudende dranken
 - tabaksfabrikaten
 - de Belgische accijnsgoederen zijn:
 - alcoholvrije dranken
 - koffie
- Waarvoor geen aftrekregeling bestaat,
 - dit is anders dan bv. de BTW, dat wel een systeem van aftrek kent eigen aan het BTW-systeem.
 - Accijnzen zijn dus een eindheffing (kost).
- Die opeisbaar worden bij:
 - inverbruikstelling van hier te lande geproduceerde accijnsgoederen,
 - vanuit een andere EU lidstaat binnengebrachte accijnsgoederen,
 - vanuit een derde land ingevoerde accijnsgoederen

WETTELIJK KADER

WETTELIJK KADER

- Voornaamste EU regeling:
 - Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit
 - sinds 13 februari 2023, EU-richtlijn nr. 2020/262 van 19 december 2019
- Belgische wetgeving
 - Wet algemene regeling inzake accijnzen van 22 december 2009 (en Algemene Wet inzake Douane en Accijnzen van 18 juli 1977)
 - Energieproducten en elektriciteit:
 - Programmawet van 27 december 2004, art. 414 definieert accijnzen als:
 - de accijs;
 - de bijzondere accijs;
 - de controleretributie op huisbrandolie;
 - de bijdrage op de energie.
 - Koninklijk Besluit van 28 juni 2015 betreffende de belasting van energieproducten en elektriciteit.
 - Circulaire 2023/C/59 van 19 juni 2023 betreffende energieproducten en elektriciteit is de belangrijkste administratieve commentaar ter zake.

Accijnzen en HVO en FAME

ACCIJNZEN EN HVO EN FAME

- Zijn de synthetische biobrandstoffen HVO en FAME accijnsgoederen zijn?
 - Art. 415 Programmawet lijst de accijnsgoederen op door gebruik te maken van een GoederenNomenclatuurcode:
 - elektriciteit van de GN-code 2716;
 - energieproducten:
 - producten van de GN-codes 1507 t.e.m. 1518, indien deze bestemd zijn om als verwarmings- of motorbrandstof te worden gebruikt;
 - producten van de GN-codes 2701, 2702 en 2704 t.e.m. 2715;
 - producten van de GN-codes 2901 en 2902;
 - producten van de GN-code 2905 11 00 die niet van synthetische oorsprong zijn, indien deze bestemd zijn om als verwarmings- of motorbrandstof te worden gebruikt;
 - producten van de GN-code 3403;
 - producten van de GN-code 3811;
 - producten van de GN-code 3817;
 - producten van de GN-code 3824 90 99, indien deze zijn bestemd om als verwarmings- of motorbrandstof te worden gebruikt.
- Art. 417 Programmawet: naast de producten vermeld in artikel 415, (worden) belast tegen het tarief inzake accijnzen van de gelijkwaardige motorbrandstof, elk product dat is bestemd voor gebruik, wordt aangeboden voor verkoop of wordt gebruikt als motorbrandstof, als additief, of als vulstof in motorbrandstoffen

ACCIJNZEN EN HVO EN FAME

- Geen zekerheid obv lezing wet
- Kijken naar administratieve toelichting van de accijnsadministratie (Circulaire 2023/C/59)
 - § 2. *Samengevat vallen de volgende energieproducten onder het toepassingsgebied van de wettelijke bepalingen inzake accijnzen:*

(a) de producten van de GN-codes 1507 tot en met 1518, indien deze zijn bestemd om als verwarmings- of motorbrandstof te worden gebruikt:

sojaolie, grondnotenolie, olijfolie, palmolie, zonnebloemolie, saffloerolie, katoenzaadolie, kokosolie, palmpitten- en babassunotenolie, koolzaadolie, raapzaad- en mosterdolie alsmede bepaalde plantaardige vetten en vette oliën, en bepaalde dierlijke vetten en oliën en margarine;

h) de producten van de GN-codes 3824 99 86, 3824 99 92 (met uitzondering van roestwerende preparaten die aminen als werkzame bestanddelen bevatten, en anorganische preparaten voor het oplossen of voor het verdunnen van vernissen of van dergelijke producten), 3824 99 93, 3824 99 96 (met uitzondering van roestwerende preparaten die aminen als werkzame bestanddelen bevatten, en anorganische preparaten voor het oplossen of voor het verdunnen van vernissen of van dergelijke producten), 3826 00 10 en 3826 00 90, hierna “FAME” genoemd, indien deze zijn bestemd om als verwarmings- of motorbrandstof te worden gebruikt.

§ 68/1. Dit is onder meer het geval indien waterstof, gemengd met aardgas, gebruikt wordt als motorbrandstof voor het aandrijven van de motor van een voertuig (hier wordt bedoeld op waterstoftechnologie). Het accijnstarief dat moet toegepast worden op de aanwezige waterstof zal overeenstemmen met het tarief van toepassing voor hetzelfde gebruik als het aardgas.

§ 68/2. Wanneer waterstof gebruikt wordt in een verbrandingsmotor die zowel benzine als waterstof gebruikt voor de verbranding, zal de waterstof belast worden aan het tarief van toepassing voor benzine.

ACCIJNZEN EN HVO EN FAME

- HVO
 - *Niet expliciet bij naam genoemd maar per analogie wel degelijk een accijnsproduct.*
 - *HVO = producten van de GN-codes 1507 tot en met 1518 geblend met waterstof.*
 - Bovendien, onze praktijkervaring HVO = GN-code 2710 19 43
- FAME
 - Wel vermeld expliciet bij naam genoemd dus wel degelijk een accijnsproduct
 - FAME:
 - “Zuiver” = GN-code 3826 00 10 of 3826 00 90
 - Gemend met gasolie = GN code gasolie:
 - *indien FAME wordt ontvangen, dan is de productcode van het toegelaten product E 910 (monoalkylesters van vetzuren met een estergehalte van 96,5 volumepercenten of meer, vallende onder de in § 2, h) vermelde GN-codes van het product ‘FAME’) of E 920 (de in § 2, h) vermelde GN-codes van het product ‘FAME’, indien deze zijn bestemd voor gebruik als verwarmings- of motorbrandstof – andere dan monoalkylesters van vetzuren met een estergehalte van 96,5 volumepercenten of meer);*
 - *indien FAME, gemengd met enkel gasolie wordt ontvangen, dan is de productcode van het toegelaten product E 430 (gasolie, ongemerkt, van de GN-codes 2710 19 43 tot en met 2710 19 48 en 2710 20 11 tot en met 2710 20 19);*

HVO en FAME zijn dus o.i. energieproducten (en dus principieel accijnsgoederen).

Accijnstarief en schuldenaar

ACCIJNSTARIEF EN SCHULDENAAR

- HVO en FAME gemengd met gasolie worden voor accijnzen hetzelfde belast
 - Enkel een verschil in de bijzondere accijnsbijdrage

€ per 1.000 liter bij 15 °C	Accijns	Bijzondere accijns	Bijdrage op energie
HVO	198,3148	242,3421	14,8736
FAME	198,3148	258,0517	14,8736

- Opeisbaar wanneer zij “uitgeslagen worden voor verbruik”.
 - §66/1 van de administratieve circulaire: *In de praktijk ontstaat de accijnsschuld op het ogenblik dat de producten worden aangeboden voor verkoop of worden gebruikt, naar gelang van het geval als motor- of verwarmingsbrandstof.*
- De schuldenaar is, diegene die de uitslag doet (veelal de raffinaderij).

Het ITB en haar leden zullen in de praktijk in principe niet als accijnsschuldenaar aangewezen worden. De verplichtingen inzake rapportering, aangifte en betaling van accijnzen gebeurt in principe door de raffinaderij/producent/groothandelaar.

Vrijstelling

VRIJSTELLING

- Art. 419 Programmawet: algemene accijnsvrijstelling voor brandstof gebruikt voor het transport van goederen over binnenwateren.
 - Geldt voor accijnzen, bijzondere accijnzen en bijdrage op energie
- Eerste voorwaarde: vergunning eindgebruiker (art. 14 en 31 KB van 28 juni 2015)
 - Dit is niet specifiek voor HVO/FAME; is voor alle energieproducten zo.
 - Te gebruiken formulier: klik [hier](#)
 - Bijkomende toelichting: klik [hier](#)
- Tweede voorwaarde: in principe automatische toepassing mits meedelen vergunning aan leverancier bij bestelling

Ons onderzoek heeft niet geleid tot de vaststelling van moeilijkheden inzake de te vervullen administratie wat betreft de toepassing van de accijnsvrijstelling voor HVO en FAME.

Voor de leden dient wel duidelijk gemaakt worden dat zij (i) een vergunning eindgebruiker moeten bekomen en (ii) hun leveranciers/producenten attent maken op de levering met accijnsvrijstelling.

RODE HVO EN FAME

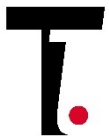
RODE HVO EN FAME

- De merkverplichting geldt algemeen voor “gasolie” die, onder meer als motorbrandstof voor de vaart op niet-communautaire wateren wordt bestemd.
 - Geen kristalheldere definitie
 - Evenwel, brede definitie van energieproduct en de classificatie van HVO en FAME gemengd met gasolie dus ook merking.
- Voorlopig is “zuiver” HVO/FAME (dus niet gemengd met gasolie) nog niet opgenomen in Uitvoeringsbesluit 2022/197 dat de goederen aanwijst waarvoor de markeringsplicht geldt, zie art. 1, klik [hier](#).
 - Geen markeringsplicht voor zuiver FAME/HVO dus.
- Quid als producenten/leveranciers dit niet doen
 - een (strafrechtelijke) boete conform artikel 436 en 437 van de Programmawet, minimum €625,
 - Geen accijnsvrijstelling?
 - O.i. geen 1 op 1 link
 - Interessante zaak hierover naar het Europees Hof van Justitie: 10 februari 2023, ECLI:NL:HR:2023:187: De Nederlandse Hoge Raad is er niet van overtuigd dat het niet respecteren van de verplichtingen onder de merkverplichting “automatisch” tot gevolg heeft dat de accijnsvrijstelling komt te vervallen, indien de bestemming voor de binnenscheepvaart vaststaat én er geen aanwijzingen van fraude, misbruik of ontwijking zijn.

Het aanbieden van HVO en FAME gemengd met diesel, bestemd als motorbrandstof voor de binnenvaart valt principieel onder de merkverplichting. Het niet voldoen aan deze verplichting heeft strikt gezien niet automatisch het verval van de accijnsvrijstelling tot gevolg maar kan wel leiden tot (straf)sancties.

***TOEKOMST: NIEUWE ENERGY
TAXATION DIRECTIVE***

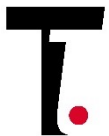

TOEKOMST: NIEUWE ENERGY TAXATION DIRECTIVE

- Voorstel voor een Richtlijn tot herstructurering van de Unieregeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit (klik [hier](#)).
- Publicatie op 14 juli 2021 door de Europese Commissie
- Nog geen consensus over
 - Het wetgevend proces loopt nog steeds en de laatste update die publiek bekend is, dateert al van 25 november 2022 “discussie binnen de EU Raad”.
- De wijziging beoogt *“een kader dat de interne markt van de EU in stand houdt en verbetert door het toepassingsgebied van belastbare energieproducten en de tariefstructuur te actualiseren en het gebruik van belastingvrijstellingen en -verlagingen door de lidstaten te rationaliseren.”*
 - Concreet wordt in het voorstel gesproken over de afschaffing van de verplichte accijnsvrijstelling voor scheepvaart doch wel een overgangperiode voor een nultarief voor duurzame alternatieve brandstoffen.
- Onduidelijk: (i) waarom geldt het nultarief maar voor een overgangperiode en (ii) welke energieproducten precies als duurzame alternatieve brandstoffen bedoeld worden.
 - Discussienota voor het Kabinet Financiën wordt voorbereid

***WAT ZEGGEN ONZE
BUURLANDEN (DUITSLAND,
FRANKRIJK EN NEDERLAND)?***

NEDERLAND
FRANKRIJK
DUITSLAND

- Herinnering: Accijnzen op energieproducten = Europees wettelijk kader
- Input Duitse, Franse en Nederlandse collega's:
 - Geven dezelfde GN-nomenclatuurclassificatie aan HVO en FAME
 - Onderschrijven dat voor opeisbaarheid en aanduiding schuldenaar dezelfde regels als in België gelden
 - De toe te passen tarieven zijn land per land vastgesteld
 - De accijnsvrijstelling voor het gebruik van HVO en FAME voor de vaart op binnenwateren geldt ook in onze buurlanden
 - Nederland spreekt bv. wel van een nultarief, wat hetzelfde is als een vrijstelling
 - Ook merkingsplicht voor HVO en FAME
 - Nog veel discussie over de nieuwe Energy Taxation Directive

Tiberghien.

Advocaten / Avocats / Lawyers

Stijn Vastmans

stijn.vastmans@tiberghien.com

Gert Vranckx

gert.vranckx@tiberghien.com

Tour & Taxis
Havenlaan/Avenue du Port 86C B419
BE1000 **Brussels**
t +32 2 773 40 00

Grote Steenweg 214 B4
BE2600 **Antwerp**
t +32 3 443 20 00

Esplanade O. Van De Voorde 1
BE9000 **Ghent**
t+32 9 216 18 00

Koningin Astridlaan 35
BE3500 **Hasselt**
t+32 11 57 00 13

23, Boulevard Joseph II
LU-1840 **Luxembourg**
t +352 27 47 51 11

